

Lighus for egen Regning. Det tjener det ærede Medlem til Ære, og jeg ønsker blot, at han skal staa som et lysende Eksempel for Staten som Kirkejejer og for private Kirkejejer.

Carl Hansen (Præstø Amts 5te Valgkreds): Maa jeg blot til den sidste Udtalelse fra det ærede Medlem for Otterup (Lohmann) sige, at jeg talte selvfølgelig ogsaa af Erfaring, da jeg nævnte, at jeg kendte Kirkejejer, der have opført Lighuse. I det Sogn, hvor jeg bor — det er ogsaa paa Sjælland —, har Kirkejeeren for en halv Snes Aar eller maaske mere siden opført et Lighus og ikke blot opført det pænt og godt, men ogsaa paataget sig eller, hvad der er det samme, forpligtet Kirken til at vedligeholde det, saa at der ikke bliver en eneste Øres Udgift for Kommunen dertil. Maa jeg føje til, at det ikke var min Mening, at det var tilstrækkeligt, at der bliver et Lighus i hver Kommune. Der er jo større Kommuner med flere Sogne, og der mener jeg selvfølgelig, at der bør være mindst et Lighus i hvert Sogn, thi der kan være Kommuner af saa stor Udstrækning, at det kan være heldigt, at der er flere Lighuse.

Maa jeg overfor den ærede Ordførers Beklægelse over min Kritik sige, at jeg synes, han selv indrømmede, at den var berettiget. Han indrømmede lige overfor det ærede Medlem for Otterup, at det maaske kunde være mere korrekt, om der i Lovforslaget havde staaet, at der skulde være et Lighus ved hver Sognekirke, medens der nu staaer, at der skal være et paa hver Kirkegaard. Det var ogsaa væsentligst det, jeg kritiserede. Der var dog et Punkt til, jeg ankede over, nemlig at Foranstaltningen kun skal paabydes paa Landet. Det ærede Medlem oplyste nu ved at læse en Udtalelse op af Rigsdagstidenden, at der i sin Tid var udtalt, at der sikkert i de fleste Købstæder var Lighuse, og det ærede Medlem bad mig oplyse, om der var Købstæder, hvor der ikke var Lighuse. Jeg vil dertil sige, at Bevisbyrden ligger virkelig paa Forslagsstilleren, og han tør dog vist ikke sige, at der i hver enkelt nok saa lille Købstad findes Lighus. Tør det ærede Medlem det, vil jeg indrømme, at min Kritik paa dette Omraade ikke var berettiget.

Det ærede Medlem mente, at Staten ikke skulde stille Fordringer, naar den skulde give Tilskud til Opførelse af Lighuse. Jeg gad vide, om det ærede Medlem kender noget Tilfælde, hvor Staten

giver Tilskud uden at stille Fordringer. Naar den, som her foreslaaet, skal give Halvdelen, maa Forudsætningen være, at Planer og Overslag skulde forelægges Statsmyndighederne. Paa andre Omraader giver Staten sikkert ikke Tilskud til Opførelse af Bygninger, uden at dette gøres til en Betingelse. Noget andet er, hvor Staten giver Tilskud til frivillige Foranstaltninger. Hvis det ærede Medlem vilde gaa den Vej, skulde jeg støtte ham paa det stærkeste, saa meget mere som jeg ligesom han holder paa det kommunale Selvstyre, og jeg ved ikke, om det forenes saa godt med dette Forslag her. Jeg har ikke stillet mig uvilligt til dette Forslags Tanke, men kun til den Maade, hvorpaa det ærede Medlem har ment, at Tanken burde gennemføres. Skal man ordne Sagen, maa det ske ved Tilskud fra Staten til de Kommuner, som indenfor et begrænset Aaremaal opføre Lighuse, om det skal være Halvdelen eller et andet Beløb, skal jeg ikke kunne sige. Jeg ønsker lige saavel som det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lange), at der sættes en Grænse, skønt jeg ikke antager, der bliver synderlig Brug for det. Jeg antager ikke, at nogen Kommune vil være synderlig stemt for at opføre særlig dyre Lighuse. Det ærede Medlem ankede over, at jeg havde nævnt andre Trossamfunds Kirkegaard; jeg skal ikke kunne sige, om saadanne eksisterer paa Landet, men at der i Byerne eksisterer mange Trossamfund med Kirke og Kirkegaard, er sikkert nok. Jeg ønsker, at Loven ogsaa skal gælde for Byerne. Der findes jo en katolsk Menighed i Ordrup; mon der ikke skulde være en Kirkegaard og maaske ogsaa et Lighus? Jeg kan ikke indse, at det var overflødigt at pege paa dette Forhold sammen med de andre Steder, hvor Udtrykkene ere uheldige. Det ærede Medlem ankede over, at Loven ikke var fremmet hurtigt nok og ønskede den hurtigt fremmet, men saa havde det været bedre, naar han var klar over Manglerne i det Forslag, der i sin Tid forelaa, at tage Hensyn til dem og rette Forslaget, saa at man havde kunnet tage det, som det blev forelagt.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Rørdam): Jeg skal gøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at allerede i 1892 udtalte den nuværende Konsejlspræsident: „Købstæderne have saa vidt mig bekendt allesammen Lighuse.“ Naar det var Tilfældet i 1892, er det sikkert ogsaa nu,